

Guies, protocols
d'abordatge de la
patologia al·lèrgica
i criteris de **derivació**
en l'APiC

VIII MATÍ AL·LÈRGIA BELLVITGE

Criteris de derivació en RINITIS

Blanca Andrés López, MD, PhD

Servei d'Al·lergologia

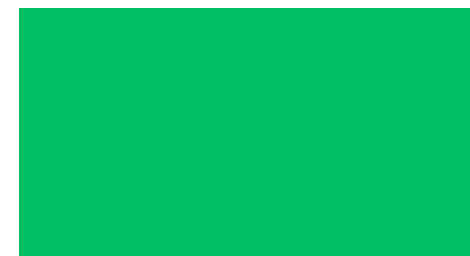
Hospital Universitari de Bellvitge

1 D'OCTUBRE, 2024

CRITERIS DE DERIVACIÓ A AL·LERGOLOGIA

Els pacients amb **rinitis i/o conjuntivitis persistent moderada o greu**, amb anamnesi **compatible amb al·lèrgia respiratòria** i/o proves intraepidèrmiques o prick test positives, cal derivar-los per **diagnosticar-los, tractar-los, fer-los el seguiment** i/o fer-los la valoració **d'immunoteràpia amb al·lèrgens**

Creieu que només cal derivar als pacients amb clínica persistent? Derivaríeu a un pacient amb clínica intermitent, però greu?

SÍ

NO

Anamnesi

Antecedents

- Antecedents propis i familiars d'atòpia
- Antecedents patològics
- Hàbits tòxics
- Característiques del domicili / animals
- Lloc de feina
- Aficions

Tractaments actuals

Motiu de consulta

Què li passa, des de quan?

Quan i on empitjora o millora?

Tractaments i resposta

Ho relaciona amb algun desencadenant?

Anamnesi

Amb una correcta anamnesi ja
pots **SOSPITAR** si és una
AL·LÈRGIA i per **QUIN** al·lèrgen

ANAMNESI AL·LERGOLOGIA

ANTECEDENTS

Antc. d'atòpia: No al·lèrgia a fàrmacs ni a aliments / No DA

Antc. familiars d'atòpia: No

Antc. patològics: Asma. Obesitat grau I. Lumbàlgiacrònica

Hàbits tòxics: Cap

Domicili:

Natural de Pakistan

12 anys a Catalunya

Zona urbana / humitat / catifes

No contacte animals domèstics

Laboral: dependenta fleca

Medicació: AntiH1 oral + corticoide nasal + montelukast

Formoterol/beclometasona i tiotropi + paracetamol

MOTIU DE CONSULTA

- CLINICA (mesos)
  - **Rinorrea aquosa, pruija nasal i esternuts** gairebé tots els dies. Pitjor les últimes setmanes **PERSISTENT**
  - **Problemes per dormir** per **obstrucció nasal** **MODERADA O GREU**
  - **Empitjorament:** neteja i canvis d'armari
  - No empitjora amb animals domèstics, canvis temperatura, olors ni ambientadors
  - No ús vasoconstrictors nasals
  - **Asma** d'anys d'evolució
  - No piroso ni disfàgia

Diagnòstic diferencial

TABLA I. Diagnòstico diferencial clínic de las rinitis alérgica y no alérgica.

Rinitis	No alérgica	Alérgica
Edad de comienzo	70% > 20 años	70% < 20 años
Antecedentes familiares alérgicos	Infrecuentes	Frecuentes
Enfermedades atópicas asociadas	No	Frecuentes
Evolución	Perenne	Estacional o perenne
Síntomas		Con exacerbaciones
Clínica	Obstrucción Rinorrea	Estornudos Prurito Obstrucción Rinorrea
Factores desencadenantes	Inespecíficos	Específicos ± inespecíficos

TABLA V. Diagnòstico diferencial de la rinitis con otros procesos.

Pólipos

Factores mecánicos

- Desviación septal
- Hipertrofia adenoidea
- Cuerpo extraño
- Atresia de coanas

Tumores

- Benignos
- Malignos

Granulomas

- Granulomatosis de Wegener
- Sarcoidosis
- Infecciones
- Granuloma destructivo maligno de la línea media

Defectos ciliares

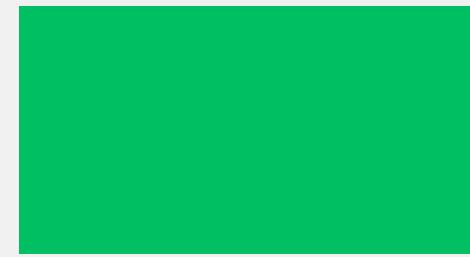
Rinorrea cerebroespinal

Proves complementàries

Creieu que és necessari fer una analítica amb IgE específiques a tots els pacients?

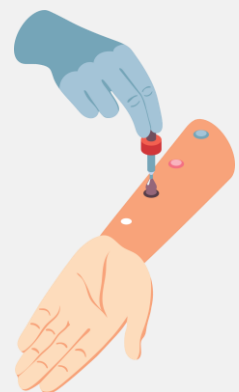

SÍ

NO

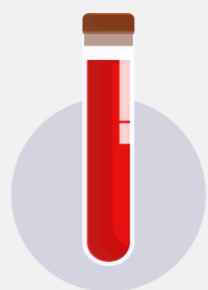
Proves per confirmar/descartar al·lèrgia

Proves cutànies amb pneumoal·lèrgens

Si es considera necessari es demana analítica de sang

No fem analítica quan
Proves cutànies són negatives
El pacient no és candidat a ITA o no en vol fer

IgE TOTAL + IgE ESPECÍFIQUES que creiem que són rellevants.
Sempre ambdues per saber la relació IgE específica/IgE total

IgE TOTAL AÏLLADA No aporta informació

En algunes ocasions es precisen proves d'exposició als al·lèrgens

Resum

- Diagnòstic d'asma d'anys d'evolució
- Clínica suggestiva de RA
- Rinsocòpia anterior compatible amb RA
- IgE positiva a àcars

Al·lergologia

PROVES CUTÀNIES A AEROAL·LÈRGENS

POSITIVES a àcars dermatophagoides

Negatives pò·lens, fongs, epitelis d'animals

PROVES DE FUNCIO RESPIRATORIA

Espirometria: **Patrò obstructiu** FVC 89%, FEV1 **73%**; FEV1/FVC **67%**, FEF25-75 **47%**

FeNO **80 ppb**

ANALÍTICA DE SANG

- 400 Eosinòfils / IgE total 235 kU/L
- IgE específica enfront D.pteronyssinus 60,5 kU/L; D.farinae 58 kU/L; Der p1 57,3 kU/L, Der p2 58,1 kU/L, Der p10 <0,10 kU/L i Der p23 2,6 kU/L

Diagnòstic

Al·lèrgia respiratòria

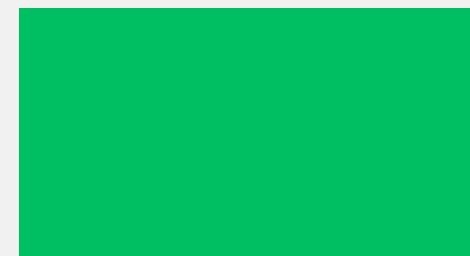

Al·lèrgia respiratòria
per al·lèrgia a àcars

19-38% de persones amb RA tenen AA
70-90% dels pacients amb AA tenen RA

RA: Rinitis al·lèrgica
AA: Asma al·lèrgica

Què cal fer ara que tenim el diagnòstic? Li indiquem una immunoteràpia?

SÍ

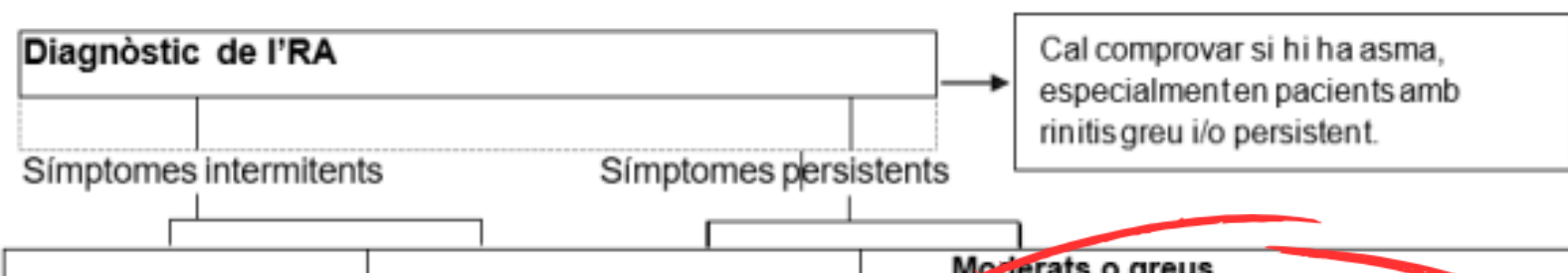

NO

HEALTH EDUCATION

Tractament

En aquest cas, abans de passar a la combinació de corticoide i antiH1 nasal, s'hauria d'insistir que fes el corticoide nasal durant més temps seguit

Lleus

Sense ordre preferència:

Antihistamí
antihistamí
intranasal i/
descongesti

Antihistamí

- Oral ++
- Intranasal ++
- Ocular 0

Corticoide

- Intranasal +++

Cromona

- Intranasal +
- Ocular 0

Descongestionante

- Intranasal 0
- Oral 0

Anticolinèrgics

- 0

GK Scadding et al. Clinical and Experimental Allergy. 2008, 38: 2

TABLA II. Efectos de los tratamientos sobre los principales síntomas de la rinitis.

	Estornudos	Rinorrea	Congestión nasal	Prurito nasal	Síntomas oculares
Antihistamí	++	++	++	++	++
antihistamí	++	++	++	++	++
intranasal i/	0	0	0	0	0
descongesti	0	0	0	0	0
Corticoide					
• Intranasal	+++	+++	+++	+++	+++
Cromona					
• Intranasal	+	+	+	+	+
• Ocular	0	0	0	0	0
Descongestionante					
• Intranasal	0	0	0	0	0
• Oral	0	0	0	0	0
Anticolinèrgics					
•	0	0	0	0	0

IMPORTANT!

Tabla 1. Biodisponibilidad sistémica de los corticoides intranasales (8)

Corticoide	Biodisponibilidad (%)
Furoato de fluticasona	0.5
Ciclesonida	< 0.1
Furoato de mometasona	< 0.1
Propionato de fluticasona	0.51 (spray) 0.06 (gotas nasales)
Budesonida	31
Dipropionato de beclometasona	44
Triamcinolona	44
Flunisolida	40-50
Dexametasona	> 80

Un cop controlat l'asma...

...li vam aconsellar a la pacient iniciar una Immunoteràpia (ITA)

Indicacions ITA en rinitis

- No es controlen els símptomes amb tractament mèdic i mesures de desal·lergenització
- El pacient no vol tractament mèdic
- El tractament mèdic indueix efectes adversos

És important explicar als pacients que aquesta millora no és immediata, sinó que és a mig - llarg termini

I explicar a cada pacient les expectatives de millora (personalitzades)

Conclusions

Diagnòstic de rinitis: **clínic**

MOLT IMPORTANT anamnesi completa

Rinoscòpia anterior a l'abast

Iniciar tractament adequat des d'AP

Corticoides nasals no han de fer "POR"

Comprovar tractaments: si els han comprat i com els utilitzen

Educació sanitària

Derivació especialista hospitalari: rinitis moderades/greus

Proves molt importants, però s'han de saber **interpretar**

*Moltes
Gràcies*

b.andres@bellvitgehospital.cat

servei.al.allergies@bellvitgehospital.cat